

Den nye Nørrebroundersøgelse

Det fremgår af det seneste lovforslag vedrørende begivenhederne på Nørrebro i maj 1993, at der skal nedsættes en undersøgelseskommission på 3 personer, der skal foretage en ny, selvstændig undersøgelse dels af de forhold, der var omfattet af Asbjørn Jensens undersøgelse, dels af yderligere forhold; bl.a. de ledelsesmæssige dispositioner.

Ifølge bemærkningerne til § 2 skal der være tale om en ny selvstændig undersøgelse – men samtidig hedder det i § 3, at »undersøgelseskommissionen kan inddrage materiale, som er tilvejebragt i forbindelse med den daværende rigsadvokats undersøgelse«.

Det fremgår ikke af bemærkningerne, hvad der menes hermed. Betyder det, at undersøgelseskommissionen kan lægge materiale til grund fra en undersøgelse, der af ombudsmanden er karakteriseret som manglende uvildighed? Kan man f.eks. anvende de afhøringer, som Rigspolitiets Rejsehold har stået for (efter Asbjørn Jensens instruktion)? Eller skal alle afhøringer foretages på ny, således at AJ's materiale kun bruges til vurdering af nye oplysningers troværdighed samt i det omfang, der er tale om tekniske erklæringer?

Ved besvarelsen af dette spørgsmål bør man nok overveje, hvad resultatet vil blive, hvis man følger det, der synes at være regeringens ønske: en helt ny undersøgelse.

Ved Asbjørn Jensens undersøgelse blev der afhørt ca. 150 beboere, og det fremgår, at i alt 303 politifolk successivt var sat ind i området. Dertil kommer personer, der ikke ønskede at udtale sig ved AJ's undersøgelse (pressefolk, aktivister m.v.). Og skal der laves en ny, selvstændig undersøgelse, skal de fleste vel afhøres, så man er sikker på, at man ikke har overset noget. Dertil kommer eksperter (lydbånd, fundne kugler, politiets udrustning) samt overordnede politifolk.

Og dermed er man kun færdig med første punkt. Der er to yderligere punkter i undersøgelsen, der dog næppe vil kræve helt så stort et antal vidneafhøringer.

Det må imidlertid antages, at kommissionen skal foretage afhøringer af *mindst 500 personer* – og nogle af disse vil det utvivlsomt blive nødvendigt at afhøre mere end én gang.

I tamilsagen blev der afhørt 61 vidner. Enkelte over flere dage, hvilket næppe bliver nødvendigt i denne sag.

Alligevel siger det noget om den opgave, der venter kommissionen. Dertil kommer så læsning af rapporter, gennemsyn af videobånd, tekniske erklæringer, undervisningsmateriale, mødereferater, Asbjørn Jensens og ombudsmandens rapporter osv.

Tamilsagen tog 2½ år – hvis undersøgelsesretten virkelig skal vende hver en sten, vil det blive vore børnebørn, der kommer til at læse, hvad der (ifølge undersøgelseskommissionen) skete på Nørrebro. Dertil kommer, at adskilligt flere ledende politifolk end Eefsen må antages at være pensionerede, før undersøgelseskommissionen når til vejs ende.

Må jeg komme med et kættersk forslag: Mig bekendt har ingen rejst tvivl om, hvorvidt de centrale dele af Asbjørn Jensens faktuelle undersøgelse svarer til virkeligheden. Vi véd, at politiets områdeleder misforstod en »knibemelding«. I den tro, at kollegerne var i livsfare, rykkede han frem med en undertallig styrke uden at vente på tåregassen. Vi véd også, at man ikke kunne finde nøglen til skabet med tåregas.

Hvorfor ikke lade kommissionen lægge dette til grund og så koncentrere sig om, hvem der havde ansvaret for, at knibemeldingen kunne misforstås, og at nøglen ikke kunne findes. Derudover kan man undersøge forhold, hvor der er tvivl f.eks. modstridende vidneforklaringer samt naturligvis de ledelsesmæssige dispositioner i bred forstand.

Dermed ville man få et overkommeligt kommissorium, og – hånden på hjertet – hvem tror, at vidnerne tre år efter kan fremkomme med nye sandfærdige oplysninger? Risikoen for, at deres beretninger er influerede af hukommelsesmæssige forskydninger, beretninger fra andre samt tv og radio, er overhængende.

Men under alle omstændigheder må Folkettinget afklare, hvorledes § 3 i kommissoriet skal forstås, så vi ikke skal have en ny kommissoriestrid – og en 5. Nørrebroundersøgelse – når denne er færdig.